

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

MI TÖRTÉNT MA:

Frenjiu gör. kath. püspök
nyilatkozik a járvölgyi villamos-
telepről

Hajza a pünkösdi új ruhák után

**Beszállították az ideggyógy-
intézetbe Réz Mihályt**

Köléfalvai halál az apagyilkosnak

**Véresre verték dr Dienes Lászlót,
a Korunk szerkesztőjét**

**Vélellenül agyonlőttek
egy kalonát a lövöldében**

Az első rádiópör Váradon

**Befejezte ülését
a népszövetségi ligák
világszövetsége**

Berlinből táviratozzák: A népszövetségi ligák világszövetségének utolsó ülésén politikai kérdésekkel foglalkoztak.

Bovet svájci egyetemi tanár a politikai bizottság nevében kijelentette, hogy a célkitűzésnek változatlanul meg kell maradnia azért, hogy a nemzetek szövetsége nagy és egyetemes maradjon.

Gróf Bernsdorf annak az óhajának adott kifejezést, hogy mielőbb kínálkozzék mód és alkalom, hogy Spanyolországot és Argentínát üdvözölhessék a Népszövetségben.

**A zalaegerszegi
választás**

Budapestről táviratozzák: Tegnap zajlott le rendkívüli izgalmak között az új választás Zalaegerszegen, ahol ismét báró Kray István és Farkas Tibor állottak egymással szemben.

Késő éjjel hirdették ki az eredményt, amely szerint a mandátumot 1683 szótöbbséggel ismét Kray István báró nyerte el. Farkas Tibor ellenzéki jelölt 5644 szavazatot kapott.

Holnap szigorított munkaszünet

Holnap, 2-án, csütörtökön a Hősök emléknapja alkalmából az államrendőrség a következőket rendeli el.

1. Szigorított munkaszünet.
2. Az összes épületek fellebégőzandók a román nemzeti zászlóval. Mindazon az utcán, ahol a körmenet elhalad, az összes járművekkel való közlekedés szigorúan megvan tiltva.

Este 9 órakor látkyás körmenet. Felhívtnak a ház és üzlettulajdonosok, hogy az utcára néző ablakaikat virágokkal és szőnyegekkel díszítsék fel. Mindazon utcán, ahol a körmenet elhalad az üzletek redőnyei felhúzza tartandók és kivilágítandók. A körmenet a következő utcán fog elhaladni: Str. Dorobantilor, Str. General Mosoiu, Piata Unirii, Piata Regina Maria és Bulevardul Regele Ferdinand.

Prefectura Politiei: St. Marcus prefect.
I. Horvát, director.

Hivatalosan megcáfolják a nemzeti kormányról szóló híreket

— Saját tudósítónktól —

Hivatalos helyről kapott információink szerint közöljük, hogy a nemzeti kormány megalakulásáról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak, nem fedik a tényeket, ezek szerint a lapokban megjelent

ama hírek sem, mintha Öfelsége a király nemzeti kormány megalakítását óhajította volna s a politikai pártok között sem állottak fenn ilyen természetű tárgyalások.

A bukaresti lapok tegnap azt jelentették, hogy Maniu Gyula

fontos tárgyalásokat folytatott Bukarestben. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert Maniu Gyula és Vajda Sándor tegnap Kolozsvárott tartózkodtak és éjjel 10 órakor utaztak Bukarestbe.

Nincs háborus veszély

Az ázsiai bolsevizmus az angol alsóházban

Londonból táviratozzák: A felsőházban lord Parmoor feltűnést keltő beszédet tartott. Kijelentette, hogy az angol—orosz kormánypolitika háborus veszedelembe sodorja a két országot. Nem szabadna a rendőri intézkedéseket a politikával összekeverni. Európai béke csak úgy biztosítható, ha Anglia nem csak fenntartja a diplo-

máciai viszonyt Oroszországgal, hanem még arra is rábírja, hogy lépjen be a Népszövetségbe.

Az interpellációra Balfour azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy szó sincs háborusveszelelemről, ha ilyesmi mégis bekövetkeznék, ezért csakis Oroszországot terheli a felelősség. Utána lord Reading indiai alkirály szólalt fel, aki az

ázsiai bolsevizmus kitűnő ismerője. Nagy szenzációt keltett az a kijelentése, hogy Anglia presztízseinek megóvása nem tette volna szükségessé az angol—orosz diplomáciai viszony megszakítását.

Birkenhead védte a kormánypolitikát, amelynek erőyes lépése nagyban emelte Anglia presztízst az egész világ szemében.

Ki szállította a fegyvereket a kínai seregeknek?

— Az Estilap eredeti táviraia —

Londonból táviratozzák: Az alsóházban Nellock interpellációt intézett a bűnügyi államtitkárhoz, amelyben felvilágosítást kért arra nézve, hogy Németország tavaly mily mértékben vett részt a Kína részére történt fegyver szállításokban. Kérte a kormányt, hogy ennek az ügynek alaposan nézzen utána, mert a békeszerződés megtiltotta Németországnak, hogy fegyvereket gyártson és ennek ellenére, tudomása szerint Németország nagymennyiségű fegyvert szállított Kínának.

Az államtitkár válaszában kijelentette, hogy a fegyvereket tény-

leg Németország szállította ugyan, mert Hamburgból küldték el, de semmi bizonyíték sincs azonban arra nézve, hogy a fegyvereket tényleg Németországban gyártották volna.

Élet-halál harc a földért Sulyos zavargás egy birtokon

Bukarestből jelenti a Rador:

A Teleorman megyei Mavrodin községben tegnap sulyos atrocitások történtek a község lakói között. Az agrárreform kapcsán ugyanis a bizottság a község nagy legelőjét Capra földbirtokosnak ítélte oda. Tegnap akarta birtokba venni a földbirtokos, azonban a parasztok ezt megakadályozták és megszállták a legelőt.

A föbirő kilencven csendőrt ve-

zényelt ki a helyszínre és eleinte szépszóval akarta rábírní a parasztokat, hogy távozzanak el a birtokról. Ez nem sikerült és összetűzés keletkezett a parasztok s a csendőrök között. A csendőrök ijjesztésképen a levegőbe lőttek, mire a parasztok revolverrel támadtak a csendőrökre. Véres összeütközés keletkezett, amelynek eredménye az volt, hogy hét csendőr és két paraszt megsebesült.

A Metropolis

Sajtobemutató
a Heyman-szinkörben

Egyetlen számadat elég megvilágítást nyújt: hét millió arany márkát, tehát a mai javult lej árfolyamon kétszáznyolcvanmillió lejt költött annak idején az Ufa-filmgyár a „Metropolis” című monstre film felvételére. Soha még megközelítőleg sem költöttek ennyit filmre és Thea von Harbou nagyszerű irodalmi alkotása meg is érdemli ezt a hétnem millió arany márkás költséget. A legragyogóbb fantáziával megírt utópisztikus regény a „Metropolis” és utópiászerű az a felvételi munka, amelyet az Ufa teljesített. A Heyman Szinkör valóban értékes kulturmunkát vállalt akkor, amikor ennek a világraszóló sikerű filmnek az előadásjogát megszerezte.

A Vasgyáros

Táray Ferenc tegnap esti vendégjátéka

Ha a romantizmusról beszélünk, elsősorban Victor Hugóra gondolunk, ezért szinte fáj leírni Georges Ohnetről azt, hogy romantikus, mert hiszen a Courts-Mahlereknek ennél az előfutásánál a romantika limonádés szentimentalizmussá sekélyesedik. De azért mégis az olcsó romantika fel-fellobbanó imádata: a bűszke főúri lány, a gazdag hámos, akinek zordsága mögött melegen érő szív dobog, a „Szeretlek, de megőrlek!” Bligny herceg nonchalance-a és mi minden még! — ellenállhatatlanul vonzzák ma, a Lindberghék korában is, a nagy közönséget a színházba. Telt ház előtt támadt fel Georges Ohnet — immár hanyadszor? — és fel fog még valószínűleg sokszor ébredni halottaiból. Igaz, hogy nem kis részben szült ez a nagy érdeklődés Táray Ferencnek, Derblay alakítójának, aki — érezzük — főleg az Ismeretlen Katona cimszerepének eljátszása óta méltán elmulhatatlan varázs alatt tartja a közönséget. Nagy művészi kvalitásait Philippe szerepében is tökéletesen kifejezésre juttatta. Grófné Polgár Mariska, Horváth László, Tompos József és a többi szereplő is megállta helyét.

Jégszekrények

nagy választékban legolcsóbban kaphatók KUN vaskereskedőnél Avram Iancu (Kossuth)-utca 3. szám. 3604

ELSEJÉN.

Ur (a koldushoz):
Nézze öregem, nincs aprópénzem. Itt van egy huszleies, vissza tud adni tizenyoce lejt?

Koldus: Tessék csak ideadni!... Én nem tudom, mi van ma! Az összes kuncsaftok nagy pénzzel jönnek!

x A Hegedűs Hirlapirodában a következő folyóiratok kaphatók leszállított árban: Gartenlaube 14 Lei, Das Buch für alle 20 Lei, Das Illustrierte Blatt 6 Lei, Uhr 45 Lei.

Hogyan lehet értékesíteni a tengervíz melegét?

Gépek hajtására akarják felhasználni az áramló tengervíz hőkülönbségeit

Néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett a világhírű francia kemikusnak, Claude-nak a párisi akadémián tartott előadása, amelyben tudományosan megállapítja, hogy a tenger vizének a melegségét gépek hajtására, tehát energiatermelésre lehet felhasználni. Claude abból indul ki, hogy a forró égőben a tengervíz a felületen körülbelül állandóan 30 fokos és a mélységben 6 fok körül van. A 30 fokos víz légkörített térben felforr, a vizgőzt például turbina hajtására lehet felhasználni, az elhasznált gőz hűtésére pedig a tenger mélyéből felemelt hidegebb vizet szolgálja.

Claude Boucherot-val együtt a laboratóriumban hosszú ideig kísérleteztek is egy ilyen módon működő géppel és az előadásban a tudós már nemcsak elméleti számításaira, hanem kísérletei eredményeire is hivatkozhatott. Kimutatta, hogy az eljárás nemcsak fizikailag lehetséges, hanem egyúttal minden eddigi energia termelésénél gazdaságosabb.

A németek most maguknak vindikálják az energiatermelés ezen új módjának a feltalálását. Ugyanis Brauer mérnök már egy évvel ezelőtt tartott erről a kérdéssel előadást. — Brauer szintén abból indul ki, hogy a tengervíz hőmérséklete a meleg égőben kb. 30 fok és azt állítja, hogy már 400 méter mélységben a sarkokról jövő hideg áram hatása folytán 10 fokú a víz. Sőt Florida és Columbia partjain már 100—120 méter mélységben található a 10 fokú víz.

A hidegebb viznek a felemelése nem jár nagyobb munkával, mert hiszen a víztömeg a felső réteg nyomása alatt van. Mindössze arról kell gondoskodni, hogy olyan izolált

csöveken emelkedjék a víz, a melyekben nem melegszik meg.

Brauer azonban nem vizgőzt akar használni a turbina hajtására, hanem olyan folyadékot, amely alacsonyabb hőmérsékletnél forr már közönséges levegőnyomásnál is.

Bauernek tehát nincs szüksége arra, hogy légritkított térben állítsa elő a gőzt. Ugy tervezi, hogy a melegebb tengervízzel körülvett kazánban pl. ammoniákat forralna fel és ammoniagőzzel hajtana a turbinát. Az elhasznált és a hidegebb tengervízzel ismét folyósított ammoniákat azután újra gőzzé változtatná s így tovább. Csak arról kell gondoskodni, hogy a melegebb tengervíz a gőzkazán és a hidegebb víz a sűrítő körül 2—3 méter sebességgel állandóan mozgásban legyen, hogy az egyik le

ne hűljön, a másik meg ne melegedjen. A kazánnak ilyen módon mozgásban levő meleg vízzel fűtése százszorta előnyösebb, mint a szénnel vagy gázzal való fűtés, amelynél a kazánnak csak kisebb felülete érintkezik a lánggal és amely nem képes annyi meleget leadni, mint a víz.

Hogy már most melyik módszer válik be, Claude-e, vagy Braueré, vagy egy harmadik, vagy tizedik tökéletesebbé, az a további kísérletezésektől függ és pedig nem elég a laboratóriumi kísérletezés, mert a valóságban esetleg olyan nagyméretű gépezetre volna szükség, ami a terv kivitelét lehetővé tenné. Mindenesetre nagyszabású újfajta energiatermelés problémája vetődött fel. Ha ezt meg lehet oldani, akkor ugyanezzel az eljárással a nap energiáját is gazdaságosabban lehet kihasználni, mint az eddigi gyújtótűk-rökökkel, amelyekkel egyes helyeken megpróbálkoztak. A technikusok mindenütt felkészülnek arra az időre, midőn a mai energitermelés főforrása, a nap energiájának millió évek előtti termése, a fekete gyémánt a ritkaságok közé kerül.

Éjszakai támadás egy börtön ellen

Floridából táviratozzák: Tampa városban tegnap példátlanul álló tömegmozgalom zajlott le. Mintegy kétezer főnyi tömeg vonult fel éjszakának idején a törvényszéki fogházhoz és dühöngve támadta meg a börtönőröket.

Formális harc és órákig tartó tüzelés keletkezett

a támadók és börtön tisztviselői és fegyveres őrök között, a tömeg azonban nem akart hátrálni.

Virradatkor egy század katona jelent meg a börtön előtt, a végletekig felizgatott tömeg puskatüzellel fogadta őket is. Újabb katonai csapatokat hívtak segítségül s ami-

kor ezeket felvonulni látták, a cselékek szétesztak.

A vizsgálat megállapította, hogy a lázadók ki akartak szabadítani egy foglyot, aki maga is beismerte, hogy meggyilkolt és kirabolt egy őttagu családot.

- Halló, ki beszél?
- Itt a „Postás kisasszony”
- Honnan?
- Az Apolló mozgóból
- Mikor láthatom?
- Szerdán és csütörtökön

Törvény által előírt

Napló és Leltár könyvek

kaphatók **Mégay és László** papirkereskedésében
Telefon: 623

Telefon: 623

Mozgószínházi műsorok:

Apolló mozgó

Szerdán és csütörtökön

Postás kisasszony

Egy szegény szép leány története 8 felvonásban

Megelőzőleg:

Hólyag Bandi aranyás

Vígjáték 2 felvonásban

Jön

Egy éj Berlinben

Jön

Dorian filmszínház

Csak ma
kettős repriz műsor

Menekülés a romlásba

Corinne Griffith-el és

Kenyer

Mae Bush-al

Holnap először

Hattyuk szigete

Olga Tschechowa és Hans Thimig

Heyman-szinkör

Ma 5, 7 és 9 órákor
Holnap 3, 5, 7 és 9 órákor

A kárhozottak

a legnagyobb orosz film

Főszerepben Wladimir Gaidaroff

Pénteken 5, 7 és 9 órákor

premier!

METROPOLIS

a XX. század csodája

MACKÓ ÚR ÁTÁLMODJA SZENT IVÁN ÉJSZAKÁJÁT

Az Etnát még glória övezte, a hó úgy csillogott a szicíliai napfényben, a cukorsüveg piaku csúcson, mint valami császári korona büszke diadémja. Lent, mélyen a sziklák alatt mozdulatlanul aludt a sötétkék tenger, olyan simán, olyan ártatlanul, mint egy fiatal gyermek. Odafent, a vakmerően meredek sziklákon a Castello Mola vörös tornya bucsuzott az első igazi nyári naptól. Vasárnap este volt és csend, előkelő, kimért és szertartásos csend, amely csodálatosan alkalmazkodott Taormina különleges atmoszférájához.

Néha egy-egy autó rohogott végig a nyaktörő serpentineken, néha egy-egy fájdalmas melódia töredéket sodort fel az alkonyi szél a San-Domenigo terrasáról. Odalent már megkezdődött az élet, a dollár-milliárdos misztikus káprázatos

toalettekben forró szenvedéllyel járták a Black Bottomot a szabadnapos pincérekkel és a szolgálaton kívüli hotelportásokkal, akiknél szebb és elegánsabb férfiak ma már sehol sincsenek Európában. De már minden idegszálával érezte Mackó ur, hogy a csodák éjszakája következik, jön hatalmas léptekkel az alkony a tenger felől, a sziklák mögül, a régi görög színház hatalmas oszlopai és boltíves folyosóinak mélyéből. Mozdulatlanul ült a fekvőszéken Mackó ur és már alig vett lélegzetet. Kezdett leszállani az égbolt, meghasadt a fimamentum és sápadt, apró pontok gyuladtak ki rajta. Már eltűnt a tenger, eltűnt az Etna és kísérteties árnyéka karta be a tisztást a Castello Mola visszfénye. A hangok is szaporodtak, a koncert megkezdődött. Szivettépően, keservesen és ideg-rázóan bögtek a szamarak, vidáman csilingeltek a kecskenyájak komopjai, az apró, moszatos bennszülött gyerekek kacagtak és sirtak, mely bariton hangon, mélabusosan és felejthetetlenül édesen énekel valami csodaszép melódiát egy legény és fiatal leányok kéjes apró kacagással visongtak a tisztáson.

Mackó ur eleinte úgy érezte, hogy az ég leszáll a mellére, most hirtelen emelkedni kezdett és amikor körültekintett, az istenek véghetetlen és felelmetes birodalmában találta magát. Nem csak fölötté, hanem szemben is, alatta is a menybolt ragyogott, olyan hatalmas csillagok égtek mindenfelé, amelyeket eddig soha el sem képzelt. Megszűnt az idő, megszünt a távolság. Catánia sárgás világító tornya alig volt egy ködösnyira, a vulkán tűznyelve közvetlenül a feje fölött lobogott és a sziklákon elszórt házak lámpáit a tenyerébe vehette volna.

Reá szakadt Szent István éjszakája, a csillagmilliárdos, misztikus és felejthetetlenül édes éjszaka, amelyet eddig el sem tudott képzelni és amelyről eddig még a mesékben sem olvasott. Először a ciklopok jöttek le az Etnáról, hatalmas, félszemű óriások, Herkules terelgette őket, jókedvűek voltak, fáradtak, de felelmetesek. Egész nap szakadatlanul futták a kohót az Etna pokolgyomrában és kovácsolták a fegyvereket, a kardokat és a nyilakat az istenek

számára. Ijedten menekültek előlük a pajkos faunok, akik már elepték a tisztást, meghuzódtak a fák és a sziklák árnyékában, néha-néha megragadtak egy-egy fiatal leányt és diadalmas kacagással ragadták magukkal a sötétségbe. Ma éjszaka teljes, tündéri kivilágítást rendeztek a csillagok, igazi theatre parée volt, talán valami jubileumi emlékünnepe, amelyet a régi alvó istenek rendeztek egymás örömeire. Most érezte, tudta és elhitte Mackó ur, hogy a régi istenek nem haltak meg. Ime ott ül teljes diszben a legendás Titánia királyné is, akinek megint vitája volt a csapodár Oberonnal. Titánia, vagy Vesztá? Ki tudná azt ilyen késő éjszaka megmondani, amikor minden olyan valószínűtlen és olyan kézzelfogható, mint az álom. Nincsenek csodák. Az sem csoda, hogy Mackó urat láthatatlan kezek kiemelik a pánzió erkélyéről, viszik, ragadják

ellenállhatatlan erővel magukkal és egyenesen Titánia lábai előtt rakják le.

A királyné úgy látszik, megunt a számárfejes asztalost, a kérés tenyerű becsületes Zubolyt. Most másik kuriózumra vágyott. Mackó ur sokkal boldogtalanabb volt, mint mesebeli elődje. Jól tudta, hogy a lágy kezek barsonyos simogatása nem őt illeti, a tündérek diszorsége nem az ő tiszteletére, hanem Oberon bosszantására és a vakitón tündöklő királynő mulattatására szolgál. Még a csók, amit kapott, az sem igazi, nem is álomcsók, hanem olyan tudatosan raffinált és kiszámított, amelyet egy nő adhat, egy tündérkirálynő, aki csak igazi kedvesét akarja féltékenyvé tenni... Százézerszer megátkozta a kultúrát Mackó, mert mérget csepetett életének legédesebb italába s látyolt vont legszebb álmainak tündéri ragyogása elé. Mindent el-

hitt Mackó ur, csak azt nem, ami vele legközelebbi vonatkozásban volt, csak azt nem, hogy ő hőse lehet a Szent Iván éjszakájának...

De mindegy. Végig álmolta azt az álmot, amelyet még csak nagyon kevés ember látott és tanuja volt azoknak a szent csodáknak, amelyek ma már nem igen jelennek meg halandó ember szeméi előtt. Bizony, ez a tündéri, káprázatos Szent Iván éjszaka a legszebb ajándék volt, amivel Szicília misztikus földje Mackó urat megajándékozta és amivel örökre eljegyezte magának. Mert magával viszi Mackó ur ennek az éjszakának csodálatos emlékeit a mesés éjszaki vidékre, ahol az emberek már sohasem álmodnak, ahol már az alvásról is kezdenek leszokni. És ez az emlék az, ami kibékíti Mackó urat a fenséges Titánia királynővel, aki alaposan megtréfálta és aki egy éjszakára az élet igazi, valóságos, büszke, hatalmas és erős tündérkirályává varázsolta... —drb.

Olcsó villanyt Váradnak, villamosvasutat Biharfürednek!

Frentiu Traján Valér dr. c. érsek, görög katolikus püspök nyilatkozik a jádvölgyi hatalmas villamosmű tervéről

A nagyváradai görög katolikus püspökségnek azt a nagy-szabású tervét, amely a Jád-patak völgyében hatalmas villanytelepet, Biharfüredre pedig villamosvasutat akar építeni, — a „Nagyvárad Estilap” hozta először nyilvánosság elé.

A nagy horderejű terv, amely éppen nem holmi fantasztikum, hanem a legrealisabb közgazdasági célkitűzés, érthető feltűnést keltett és mindenütt megértéssel, örömmel fogadták. Elvégre az utóbbi években nem igen történt hasonló komoly nagy lépés az alkotó munka terén és a hozzáértők tudják, a laikusok pedig érzik, hogy a jádvölgyi villamos erőműtelep olcsó árama egyrészt, a biharfüredi villamos vasut másrészt az egészséges fejlődés biztos lehetőségét nagymértékben adják majd ennek a városnak és egész környékének.

A „Nagyvárad Estilap” munkatársa tegnap délután felkereste Frentiu Traján Valér dr. c. érsek, görög katolikus püspököt, — aki tudvalevően legutóbb a jádvölgyi villamosmű közös felépítésére vonatkozó ajánlatot tette a városnak.

Frentiu dr. püspök lekötözött szíveséggel állt rendelkezésünkre és kérésinkre a következőket mondotta a jádvölgyi villamosmű és a biharfüredi villamos vasut tervéről.

— Nem egészen újkeletű ez a terv: már 1909-ben kidolgozták és ugyanakkor jóvá is hagyták a hatóságok. Annak idején, amikor műszaki és gazdasági körök tudomást szereztek arról az óriási energiaforrásról, amely a Jád völgyében rejtőzik, akkor egyre szélesebb vidékeket akartak a Jád-

völgyében létesítendő energiatelepből ellátni árammal. Aztán jött a háború. Mig végre most elérkezettnek láttam az időt arra, hogy a megvalósításhoz fogjunk.

Azt akarom, hogy Nagyvárad olcsó áramot kapjon,

ugyanakkor pedig jusson villany Biharfürednek és a villamosvasutnak is, amelyet Remecről vezetünk a csodaszép üdülőhelyig. — Tudtam, hogy a város régóta készül a Bisztra-patak esését kihasználni. Már pedig a Bisztránál rengeteg munka és ezzel járó óriási költségek volnának. Ezzel szemben...

A püspök ekkor hirtelen feláll, bemegy dolgozószobájába és kihoz onnan egy csomó irást.

Szakvélemények, költségvetések és tervrajzok közül kivessz egy ténképet és rámutat annak egyik helyére, amelyet kis négyszög jelöl:

— Ezen a helyen, amelyet a régi speciális térképek „Medziadifürésztelep”-nek irtak, fog állni a hatalmas energiatelep. Nincs sokkal messzebb Nagyváradtól, mint a Bisztra, viszont a Jád víztömeg jóval nagyobb, mint a Bisztráé és az üzem felépítése összehasonlíthatatlanul olcsóbb volna a Jád-völgyben. Kőszeghy főmérnök ur személyes számításai szerint

a városnak mindössze tíz millió lejt kellene befektetni

és, ezért kapna körülbelül tízmillió kilowatt áramot. Már most, a legközelebbi napokban összeül az a bizottság, amelyet a város állandó választmánya kiküldött ennek a problémának a letárgyalására. Ha a város egyedül, saját rezsijében akarja megcsinálni a jádvölgyi erőműtelepet, — ám jó, — a püspökség csak a biharfüredi villamosvasúthoz és az üdülőhelyhez szükséges áramot kéri.

— És ha a várossal való tárgyalások nem vezetnek eredményre? — kérdeztük.

— Akkor a püspökség maga épít egy kisebb telepet — hangzott a püspök válasza — mert

a villamosvasutat Biharfüredre feltétlenül megépítjük.

Ha pedig — amint remélem — a városi bizottsággal megállapodunk, akkor megvárjuk Kőszeghy főmérnök ur hazajöttét és pozitív munkához fogunk...

Frentiu püspök az intervjut azzal a reménnyel végzi, hogy a jádvölgyi üzem terve valóssá válik.

A FALU VÉNE.

A képviselő úr beszámoló körútján kerületének egyik kis községébe érkezett, ahol megmutatják neki az egyik helyi nevezetességet: a falu vénét, aki az idén töltötte be századik évét. A képviselő úr gratulál a birónak és mondja:

— No, erre bizonyosan büszkék kendtek. Százéves ember nem minden községben akad.

A bíró ur azonban cseppet sem büszke.

— Nincs vele mit dicsekednünk, nagyságos uram! Nem csinált ez semmi mást egész életében, csak annyit, hogy öreg lett! És ehhez is mennyi sok idő kellett neki!

Heyman szinkör

Csütörtökön d. e. 11 órakor

nagy matiné

A császár nevében

Főszerepben: PUTTY LIA

10 leies helyárakkal

MOZI

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Szerda: **Postás kisasszony**.
8 felv. és **Hólyag Bandi arany-**
ásó 2 felv.

Csütörtök d. e. 11 órakor:
Kettős matiné-műsor: **S. bá-**
rónó **szerelem levelei** és
Scherlock Holmes 3 kalandja.

Csütörtök d. u. 3, 5, 7 és 9
órákor: **Postás kisasszony**, 8
felv. és **Hólyag Bandi arany-**
ásó, 2 felv.

Péntek, szombat: **Egy éj**
Berlinben. **Sláger**. **Liane Haid**
és **Jacob Tiedtke**.

Vasárnap d. e. 11 órakor:
Matiné. **Boccaccio**.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9
órákor: **Egy éj Berlinben**.
Sláger. **Liane Haid** és **Jacob**
Tiedtke.

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Szerda: „Menekülés a rom-
lásba”. **Corinne Griffith**-el és
„**Kenyér**”. **Mae Bush**-al.

Csütörtök d. e. 11 órakor:
„**Vera Violetta**”, **Pola Negri** és
Várkonyi Mihály és „**Ferrante**,
Nápoly hóhéra”, **Paul Wege-**
ner.

Csütörtök d. u.: „**Hattyuk**
szigete”, **Olga Tschechowa** és
Hans Thimig. **Dorian-film**.

Péntek: „**Hattyuk szigete**”.
Szombat: „**Hattyuk szigete**”.

EDELMANN HÉDI

női divatszalonja Rimanóczy-utca 12.

„DAMA”

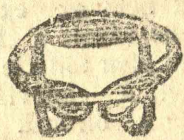
Legújabb modellek szerint
készít elegáns estélyi és ut-
cai ruhákat

Képes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passzage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-
harisnyák,
speciális köt-
szerek, női és
férfi óvszerek

Angol-szővet raktár

Urakat izléssel és
elegánsan öltöztet

Hackmayer

angol szabó-cég

Avram Iancu (Kossuth)-u. 2.

Szolid árak

SPORT

A NAC-Törekvés kombinált

a Biharul katonajátékosaival megerősített csapata ellen szerepel

A holnapi mérkőzés elé nagy
érdeklődéssel tekintenek a
váradai sportkörökben. A kom-
binált csapat, mielőtt a Kinizsi
legénységével állana ki, a Bi-
horul C. F. R. megerősített
csapatával méri össze erejét.

A kombináltak vezetősége
belátta, hogy az előbbi mérkő-
zések fiaskóit a tréning és kon-
dició hiánya okozta. Minden
erejével azon volt, hogy a játé-
kosok a trainingekre járja-
nak. A komoly munka éreztet-
te is hatását és ha a játékosok
nincsenek is abban a tip-top
kondícióban, mint tavaly, de
máris nagyobb állóképesség-

ről tettek tanuságot. A csi-
törtöki mérkőzés azért bír je-
lentőséggel, mert mintegy pró-
ba-galoppnak tekinthető a Ki-
nizsi elleni szereplés előtt.

A Biharul csapata néhány
idegen játékosal kiegészítve,
nagy játékerőt fog reprezen-
tálni és így szép és izgalmas
mérkőzésben lesz részünk. A
mérkőzés a Károly-pályán ke-
rül lejátszásra d. u. 6 órákor,
míg előtte a NAC—Egyetértés,
Biharul—Amateur ifjúsági baj-
nokai mérkőzések lesznek.

A mérkőzések tréningje-
gyekkel tekinthetők meg.

Lehóczky József szakosztályvezető lemondott
a NAC tornászszakosztályának technikai vezetéséről

Tegnap számunkban közöltük,
hogy a Nac tornászszakosztályának
sikerült Stern Józsefnek, a régi
gárda egyik jeles tagjának szemé-
lyében szakosztályának élére egy
izig-vérig sportembert megnevezni.

Azt hittük, hogy újra a rendes
kerékvágásba terelődik a fejlődő
szakosztály ügye, amikor Lehóczky
József tornatanár, a szakosztály
műszaki és technikai vezetője
szintén lemondott. A lemondás
oka, szintén nagymérvű elfoglalt-
ság.

A futballsport stagnációja úgy
vesszük észre már áttejtett más
sportágakra is. A NAC gárdáját
mindig az összetartás, az egymás
iránti szeretet jellemezte és csak
ennek révén sikerült olyan ered-
ményeket elérni, amelylyekkel az
egész román sport társadalom fi-
gyelmét magukra terelték.

Ugyátszik — bár csak pillanat-
nyilag is — nem megy minden
ügy, mint azelőtt. Ma pedig, ami-
kor az ifjúság testi nevelése váro-
sunk eminens érdeke, félre kell
tenni az egyéni érdekeket. A Nac
tornászszakosztályának presztízse
nem engedi meg, hogy az ország
egyik legjobb gárdájában bomlási
folyamat induljon meg.

Lehóczky Józsefnek hervadha-
talan érdemei vannak a szakosz-
tály felvirágoztatásában. Az ő tu-
dására, sportszeretetére most ép-
penséggel a legnagyobb szükség
van.

Reméljük, hogy Lehóczky mes-
ter visszavonja lemondását és to-
vábbra is tudását a sport szolgá-
latának szentelve, még nagyobbá
fogja tenni a Nac tornászgárdá-
ját.

mérkőzésnek a győztesével játszik.
Amelyik ebből a küzdelemből
győztesen kerül ki, az lesz a pro-
filiga 12. helyezettje.

Ilyen osztályozás még sehol a
világon nem volt. A Bocskai meg-
fellebbezi a collegium határozatát,
a belügyminiszterhez.

Tekintettel a collegium egyhan-
gu határozatára a fellebbezésnek
nem lesz érvénye.

A NAC TORNÁSZAKOSZTÁLYA

vasárnap reggel (pünkösd első
napján) kirándulást rendez a Félix
és Püspökfürdőbe.

Találkozás vasárnap (5-én) reg-
gel a Holdas-templom előtt 7 óra-
kor. Vendégeket szívesen lát a
szakosztály.

Olcsón vásárol nyakkendő

Ptolt Sandornai Klobusitzky
ház. — Mértékszerinti férfi fehér-
nemű készítés hozott anyagból is

Ha a METROPOLIS-t
megnézi, mindent látott

Heyman szinkör

Szerda: **Kárhozottak**, orosz film.
Főszerepben: **Wladimir Gaidaroff**.
Csütörtök délelőtt 11 órákor
matiné: **A császár nevében**.

Csütörtök: **Kárhozottak**, orosz
film. Főszerepben: **Wladimir Gai-**
daroff.

Péntek: **Metropolis**.

Ne adjunk a külsőségre,
Mely sok mindent eliakar,
Berendezés, fényes portál
Vevő olcsón — jól akar.
Szerénységgel csoda lámad,
Példa rá — a hős Lindberg,
Portál helyett pénzt ad vissza
a zongoránál STERNBERG

3028

A SZERKESZTŐ
ÜZENETEI

Öreg kereskedő. A 3. számú
posta elleni panasz ügyében má-
jus 19-iki számunkban leközölt le-
vél alapján a postaigazgatóság
megindította a vizsgálatot és ma
2685—1927. számú átiratában azt
kéri tőlünk, nevezzük meg a pa-
naszolt eset tanút, hogy a vizsgá-
lat teljes eredményre vezethessen.
Szíveskedjék tehát a tanuk neveit
és pontos címeit velünk mielőbb
közölni.

Csütörtök délelőtt 11 órákor

matiné

10 leies helyárakkal

a Dorian-Filmszínházban

Színre kerül:

Vera Violetta

Pola Negri, **Várkonyi Mihály** és

Ferrante

Nápoly hóhéra

Paul Wegener-el

Villany
zsebirón

kapható

Mégay és László
papírkereskedésében

Az Astoria-kávéházban

ma és minden este Erdély leghíresebb cigányprimása

Bambó Albi teljes zenekarával muzsikál

Hajszá autókön, kocsikon a pünkösdi új ruha után...

Igazolás után most már kiadják a lefoglalt selymeket

A selyemcsepevés után indított razzia még mindig élénken foglalkoztatja nemcsak az érdekelt hölgyközönséget, hanem az egész társadalmat, sőt a jogászvilágot is.

Elsősorban természetesen azok a hölgyek élnek hallatlan izgalomban, akiknek új pünkösdi ruhájuk leszállítása vált a razzia következtében most már majdnem teljesen bizonytalanná.

Tegnap kora reggel bérkocsik és autók egész légiója száguldott a püspöki úton levő fővármihályhoz. Számlákat lobbogtattak, protekciókat hangoztattak, sirtak, könyörögtek, fenyegetőztek s mindezt csak azért, hogy előbb kapják ki a bajba jutott selymet, mint — barátóik.

A vámhivatalnál azzal utasították el a jogos és jogosulatlan reklamációkat, hogy a lefoglalt selymárak egyelőre nincsenek a vámraktárban, keressék azokat a rendőrség.

Pillanatok múlva már a rendőrség felé robogott a karaván és a rendőrség ismétlődtek meg azok a félig derűs, félig komoly, de alapjában véve egyformán elkeseredett jelenetek, amelyek előbb a vámhivatalnál se indították meg a hivatalos szíveket.

A rendőrség sem volt hajlandó érdemben foglalkozni a reklamációkkal és a vámhivatal és az ügyészség közös intézkedésére hivatkozott.

Az egészen elszántak megpróbálkoztak még az ügyészségnél is, de a nagy többség praktikus megoldást keresett és gyorsan a selymüzletekbe rohant. És megkezdődött egy olyan nagy forgalom, amilyen régen volt a váradi selymüzletekben; azok, akiknek a vámnál hevertek kész vagy félig kész ruháik, hirtelen ugyanolyan mennyiségű selymet vásároltak, hogy rendelkezzenek egy olyan számlával, amelynek alapján hozzájuthatnak már-már elvesztettnek hitt pünkösdi toalettjükhöz.

Igy azután a legtöbb hölgy már a kora délutáni órákban birtokában volt a fölmentéshez szükséges irásnak és végeredményben mindenki jól járt: a kereskedők eladták a selymeket, a hölgyek egy selyem ruha helyett kettőhöz jutottak, mindössze a szegény férjnek maradt kellemetlen emlék ez a selyemrazzia...

Egyébként a rendőrség ma reggel hivatalosan közli, hogy a lefoglalt selymeket a püspöki-úti vámnál helyezte letétbe és ott kellő igazolás mellett mindenki átveheti. Igazolással elfogadnak nagyváradi, vagy bármely romániai városban kiállított számlát, esetleg más igazolást is arról, hogy a lefoglalt selyem romániai kereskedőtől származik. Akik elfogadható módon nem tudják igazolni a selymárak eredetét és azt, hogy azok szabályszerű módon el voltak vásárolva: a vámhivatal által megállapítandó vámot és bírságot tartoznak fizetni.

Ezzel kapcsolatosan erősen tartja magát az a jogi vélemény,

hogy az egész akció törvénytelen, mert a román vámtörvények világosan kimondják, hogy külföldről behozott áruk ellenőrzése a megjelölt határpontokon történik és nincs rá törvényes rendelkezés, hogy valakinek a lakásán — ha az

a lakás varroda is — kutassanak állítólag csempésztett selymek után és vegzálják azt az utazó közönséget, amely az egész világ legszigorúbb vámenőrzésén már egyszer keresztül esett.

Más oldalról azt a magyarázatot kapjuk, hogy a vámtörvénynek a rendelkezése, amely a ha-

tárzónára vonatkozik, jogot ad utólagos kutatásra is, ha arra elég alapos gyanúok merülnek föl.

A váradi vámhivatal ebben az esetben különben sem hibáztatható, mert hisz az egész akció kezdeményezése nem tőle, hanem az érdekeikben magukat sértve érző kereskedőktől indult ki.

Szerződés a háború ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Washingtonból táviratozzák:

A Fehér Házban kijelentették, hogy Colidge elnök nagy érdeklődéssel kíséri azokat a magánrésztől kezdeményezett kísérleteket, amelyeknek célja háborúellenes szerződést kötni az Egyesült-Államok és Franciaország között.

A váradi rekord: 33 perc

Lányi hadnagy 33 perces „repülő rekordja” és Lindberg 33 órás „sport-teljesítménye” között 14 év telt el. — Riportrészletek a 14 év előtti szenzációról...

Nagyváradnak is meg volt egyszer a maga nagy aviatikai szenzációja. Eppen úgy, mint most Londonnak, Párisnak, Brüsszelnek, New-Yorknak, az egész civilizált világnak. — Most egy Lindberg nevű repülő harminchárom órás utjával meghódította az Óceánt, ezelőtt tizennégy évvel pedig Lányi Lancelorier Antal hadnagy nehéz biplánjával harminchárom perc alatt Nagyváradról Szalontára repült.

Lányi Antal ma Nagyváradról Szalontára repült

33 perces ut a levegőben

— Saját tudósítónktól —

— A magyar aviatikának teljesítményeit rendkívül értékes légi uttal gazdagította ma egy kiváló fiatal pilóta, — írja az Új Nagyvárad — Lányi Antal pilóta, kitűnő Az Est biplánján ma reggel pompás start után Szalontára repült a Bóné-kuti repülőtérről. 33 percig uszott a levegőben a gép, amely ezzel a teljesítményével a magyar aeronautika csodás fejlődéséről tett tanúságot. Két gyönyörű kört írt le a levegőben a gép a start után, amikor utjára lendült, hogy dicsőséget szerezzen a magyar repülésnek.

Ezekkel a szavakkal kellett méltatni akkor egy 33 perces utat a levegőben, melynek akkor, ha világviszonylatban Bleriot eredményéhez képest jelentéktelennek is látszott, az akkor még kezdetleges magyar aviatikai helyzetben meg volt a maga súlyos jelentősége.

— Utam — nyilatkozott a lapnak a hős aviatikus — nem a legsimábbban és nem minden veszedelem nélkül folyt le. Gyapjú fölött sűrű esőfelhő rétegbe került a gépem és nyolcvan méteres magas-

ságomból száz méterig kellett föl szállnom s még így is öt percig tartott, amíg nagy nehezen át tudtam magam verekedni a fellegekben, de már akkor gépem és én is bőrig áztunk.

Kezünkbe került az „Új Nagyvárad” 1913-as évfolyama, Julius 6. Öklömnyi betűk, kiáltó címek hangsúlyoznak egy nagy szenzációt:

... Ma már — ugyan — mindenki mosolyog ezen a kalandon, a rekordrepülésen. — Nincs egy éve még, hogy Cobham angol repülő Londonból elindult és gépével átszelte az egész angol világbirodalmat, most pedig Lindberg amerikai repülő 33 óra alatt meghódította az Atlanti Óceánt.

De szabad-e kicsinyelni Lányi Antal 33 perces légi utját, mikor ma a lehetőségek annyira tágak, hogy Lindberg és Cobham teljesítményei eltorpülhetnek azoknak a mérés álmoknak a megvalósulása pillanatában, amelyhez nem kell tizennégy év, csak legfeljebb pár esztendő.

És akkor az uttorok maguk is mosolyogni fognak önmagukon...

Réz Mihály állapota válságos

Mély részvételt vesszük hírére, hogy az éjjel Réz Mihály c. tanfőtiszt, a nagyváradi városi iskolák volt központi igazgatóját beszállították a Közkórházba.

Réz Mihály, aki évtizedeken keresztül állott a nagyváradi közoktatásügy szolgálatában, és több generációt nevelt fel, az utóbbi időben betegeskedni kezdett, idegrendszere felmondta a szolgálatot, de családjának odaadó ápolással mindezideig sikerült elhárítani a katasztrófát.

Az elmúlt éjjel Réz Mihály állapotában tragikus fordulat állott be: az öreg úr, aki este nyugodtan feküdt le, éjjel tájban kiugrott ágyából és olyan nyugtalanul viselkedett, hogy családjá jónak látta zárt intézetbe való szállítását.

Kivonultak a mentők, akik beszállították a Biharmegyei Közkórházba, ahol dr. Móricz Ernő főorvos vette kezelés alá.

Réz Mihály balesete város-szerte mély részvétet váltott ki.

Ha Abbáziába készül

menjen

Erényi Béla

gyógyszerész

Residenz szállodájába.

Elsőrangú penzió mérsékelt árakkal. Legszebb fekvés a tengerparton. Reggeliző a kertben pálmák és rózsák között. Magyar ház Magyar levelezés. Kérjen kimerítő prospektust.

3651

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

RESIDENZ- szálloda

Hősök napja

A világháború névtelen hőseinek emlékét kegyelettel ünnepli meg ma egész Románia. Azok a bátor és vakmerő katonák, akik hazájukért vérüket ontották, a mai generációtól megérdemlik a legmélyebb hódolatot és a legbensőbb részvétet. A Hősök napjának ünnepén mindenkinek kötelessége megemlékezni az Eszme halottairól, akik hosszú időre példát nyújtottak az emberiségnek a legnemesesebb emberi erényekről, az önfeláldozó lángoló hazaszeretetről a halált megrető bátorságról és a lobogó lelkesedésről. A Hősök ünnepét nemcsak az egyházak és a hivatalok ünneplik meg, hanem az egész társadalom nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül.

Hősök ugyan némán, mozdulatlanul aluszák örök álmukat, de az eszme, amelyért életüket áldozták föl, tovább is él és megmutatja az utat a csüggedőknek és a kétekedőknek.

Egy éj Berlinben

A fürdőautobuszok új menetrendje

A Városi Vasut igazgatósága a nyári szezon előhaladására való tekintettel, új menetrendet állított össze a fürdői autbuszok forgalmára és ezzel a menetrenddel az előrelátható legnagyobb forgalmat is simán, zavartalanul lehet majd lebonyolítani.

Az új menetrend legfontosabb intézkedése az, hogy

a fürdőkbe reggel 7 órától este 10 óráig indulnak az autbuszok

és pedig délelőtt óránként, délután pedig félóránként.

A Félix-fürdőbe reggel 7 órától, a Püspök-fürdőbe reggel fél 8 órától óránként, délután pedig fél 1, illetve 1 órától félóránként indulnak a Saspassage elől az autbuszok. Visszaindulás ugyanilyen időközökben történik.

A fürdői forgalom újabb javítása érdekében tett ezen intézkedés a közönség, osztatlan elismerését váltja ki a Városi Vasut vezetőségével szemben.

Arányozás, ezüstözés, nikkelezés, mindennemű fémszínezés. Grosz, Vulcan-u. 14.

A lei ma Zürichben: 315.—

BUKARESTI 315.—

Zürichi nyitítás

BERLIN	— — — — —	12316.—
NEW-YORK	— — — — —	519 75
LONDON	— — — — —	2524 95
PARIS	— — — — —	2036 —
MILANO	— — — — —	2860.—
BUDAPEST	— — — — —	9065 —
PRAGA	— — — — —	1540.—
BECS	— — — — —	7315 —

* LAPUNK legközelebbi száma — a holnapi nemzeti ünnepre való tekintettel — pénteken délután a rendes időben jelenik meg.

* Dr Reu Illésné gyászja. Megdöbbentően súlyos csapás érte dr Reu Illésné, Reu dr prefektus fiatal hitvesét: édesapja: Hoffmann Antal előkelő aradi kereskedő, hosszas szenvedés után hétfőn este meghalt. Az elhunyt öreg ur évtizedeken keresztül tevékeny részt vett Arad város közgazdasági életében és nem volt olyan társadalmi vagy kulturális mozgalom, amelyben ne szerepelt volna. Hoffmann Antal már régebbi idő óta betegeskedett és állapota pénteken válságosra fordult. Dr Reuék táviratilag hívták a nagybeteg ágya mellé. Három napi agonizálás után hétfőn este Hoffmann Antal nemes szíve megszűnt dobanni. Ravatalát a gyászbaborult család tagjain kívül Arad város osztatlan részvéte veszi körül. — Hoffmann Antal temetése óriási részvét mellett ma ment végbe.

Egy éj Berlinben

* Vissza Hankauba. Sanghaiból táviratozzák: Berodin ma visszatért Hankauba.

METROPOLIS péntektől Heyman Szinkörben

* Kereskedelmi szerződés Magyarország és Csehország között. Prágából táviratozzák: A külügyminisztériumban tegnap délután aláírták a Magyarország és Csehország között kötött kereskedelmi szerződést. Magyarország nevében Nickl Alfréd követi tanácsos, Csehország nevében pedig dr Friedmann Gyula miniszteri tanácsos jegyezték a nagyfontosságú megállapodást.

Egy éj Berlinben

* Holnap nincs sorozás. A pótsorozó bizottság hivatalosan közli, hogy holnap — a nemzeti ünnepre való tekintettel — nem működik. Azok a nagyváradiak, akiknek holnap kellett volna a pótsorozáson megjelenniük, vagy iratokat akarnak benyújtani, június 9-ig bezárólag jelentkezhetnek a bizottságnál.

Váradai árfolyamok

1927. június 1.

	Pénz	Áru
Pengő	29'10	29'30
Dollár	167'—	167'50
Cseh korona	4'95	5'—
Svájci frank	32'25	32'35
Oszták shilling	23'60	23'70
Francia frank	6'50	6'60
Angol font	814'—	818.—
Olasz líra	9'20	9'25

* A régi 500 lejes bankjegyek beváltása. A Banca Nationala közli, hogy a régi 500 lejes bankjegyek beváltásának végső határideje július 1-én jár le. Ennek a terminusnak letevével a jegybank nem fog újabb beváltási határidőt megállapítani.

Egy éj Berlinben

x Vogue és Femina új száma megjelent szenzációs tartalommal. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

METROPOLIS csodás, tökéletes, nagyszerű

* A Gutenberg Dalkör matinéja. E hó 26-án, vasárnap délelőtt rendezi meg a Gutenberg Dalkör nyílt műsora matinéját a Kath. Könyvtárban. Ez a népszerű kulturális intézmény ez alkalommal is arra fog törekedni, hogy minél tartalmasabb és értékesebb számokkal lépjen színpadra. A rendezőség most állítja össze azt a nagyszabású műsort, amelynek keretében több kiváló műkedvelő, a dalkör friss számaival és néhány művészi személyiséggel is fellép. Színpadra kerül ez alkalommal egy aktuális kis színdarab is, amelyet elismert, kiváló műkedvelők személyesítettek meg. A matinéra a belépti díjak nagyon mérsékeltek lesznek, úgy, hogy mindenkinek módjában lesz végig élvezni e matiné műsorát.

Egy éj Berlinben

x A fenyegető spanyolnátha ellen az eredeti DIANA sósbor-szesszel végzett száj és torokölögetések a legbiztosabb védelmet nyújtják.

x Butorokat, ruhaneműket és házi felszereléseket árve-reznek el június hó 3-án délután 3 órakor a Jon Ghica (Páris)-utca 9. alatt.

x Hencserek részletre Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

Utlevéleket vizumokat

pontosan, gyorsan elintézi a Hegedüs Hirlapiroda

Vizumárak a legújabb rendelkezés folytán a következők:

Magyar vizum ..	650 lei
Cseh ..	600 lei
Oszták ..	620 lei
Jugoszláv ..	900 lei
Francia ..	
(1 személy)	840 lei
Olasz vizum ..	750 lei

Apolló mozgó

e heti szenzációs matiné műsora

Csütörtök d. e. 11 órakor
kettős műsor

1 S. bárónő szerelmes levelei
2 Sherlock Holmes három kalandja

Vasárnap d. e. 11 órakor

BOCCACCIO

* Krüger Aladár szűzbeszéde. Budapesti tudósítónk táviratozza: Dr Krüger Aladár, a Nagyváradról elszármazott nemzetgyűlési képviselő tegnap délután tartotta meg első felszólalását. Beszédét azzal kezdte, hogy visszautasította a szocialista Malasics képviselő állításait, mintha a magyar és olasz nép között nem volna rokonszeny. Ezután a kormány négyes szociálpolitikáját méltatta. Az új képviselő első felszólalásával nagy sikert aratott.

* Megkezdtek az élelmiszert árusító üzletek ellenőrzését. Dr Hasas Sándor főállatorvos ma kezdte meg az élelmiszert árusító fűszerüzletek ellenőrzését. A kihágás elkövetői ellen megindítják az eljárást.

Ma 5, 7 és 9 órakor

Kárhozottak

Hatalmas orosz film

Főszerepben:
Wladimir Gaidaroff

a Heyman szinkörben

* Egy veszedelmes tolvaj letartóztatása. Vasile Udrescu vizsgálóbíró ma letartóztatásba helyezte Csontos János tolvajt, aki Debreczeni Lajosnétól egy faliórát, Márkus Andrásról ötezer lej értékű ruhaneműt és Márkus Károlynétól négyezer lej értékű ruhaneműt ellopott. A vizsgálóbíró előtt Csontos beismerte a három lopást.

x Az Uhu júniusi száma gazdag tartalommal megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába. Ára 45 Lei.

* Tűz a Tokai-telepen. Ma reggel nyolc órakor a vasuti állomás rendőrkülönítménye telefonon értesítette a tűzoltóságot, hogy a Tokai-telepen tűz ütött ki. A tűzoltóság Serac Aurél parancsnok vezetésével azonnal kivonult. A tűz Torzsa Ecaterina házában keletkezett, melynek kátránpapír fedele égett le. Egy fél órai derekas munkával sikerült a veszedelmet elhárítani. A kár jelentéktelen.

* Betörő határátlépő. Pár nap előtt Schlanger Jenő jászberényi műszerész átszökött a határon és Szalontán betört Rosenthal Simon kereskedő lakásába, ahonnan 1500 lei értékű ruhaneműt lopott el. A betörő határátlépőt elfogták és Váradra kísérték, ahol Mitescu vizsgálóbíró kihallgatás után letartóztatta.

Az új bélyegtörvény által elrendelt

Jurnal és Inventar

könyvek kaphatók

Mégay és László

papirkereskedésében Telefon: 623

Könyvek hitelesítését díjmentesen vállaljuk

Gyermekei szemeláttára véresreverték dr Dienes Lászlót, a Korunk szerkesztőjét

Kolozsvári tudósítónk táviratozza:

Tegnap délután 5 és 6 óra között egy mintegy tíz fiatal-emberből álló csoport jelent meg dr Dienes László szociológusnak, a Korunk című folyóirat ismert nevű szerkesztőjének, a Majális-utca 47. szám alatti egyedül álló villában levő lakásában és beüzentek, hogy sürgősen beszélni kívánnak az íróval.

Dr Dienes, aki gyermekeivel játszadozott a villa udvarán, előékenyen sietett a fiatal emberek elé, bemutatkozott, mire a

csoport tagjai botokkal és öklekkel agyba-főbe verték.

A súlyos inzultus után, a mely mindvégig dr Dienes gyermekeinek szemeláttára folyt le, a csoport elhagyta a villa udvarát, az utcán pedig szétoszlott.

Dr Dienes az első segély után bekötözött fejével a rendőrprefekturára hajtatott és ott, később pedig a szigurancán és a Tudományegyetem rektorát hivatalában is jelentést tett az őt ért súlyos inzultusról.

Az összes hivatalos fórumok sajnálkozásukat fejezték ki a történetek felett és a legerélyesebb vizsgálat megejtését helyezték kilátásba.

Az „Estilap” kolozsvári tudósítója beszélt dr Dienes feleségével, dr Götz Irénnel, aki tudvalevőleg a Tudományegyetem tanársegéde és a végyszetét adja elő. A tanár nő a férjét ért inzultus előzményeiről és valószínű okairól a következőket mondotta:

— Dr Dienest hónapok óta támadják egy néhány lapban. Ezekben a rendszeres támadásokban hol bolsevizmussal, hol irredentizmussal vádolják, s legutóbb a sziguran-tánál is följelentették, hogy egy kommunista összeesküvés megszervezésén dolgozik. A névtelen feljelentők utóbb az állambiztonsági hivatalt is megfenyegették, hogy amennyiben nem jár el kellő erély-

lyel dr Dienes ellen, úgy ők fognak végezni vele.

— Április óta ezek a hírlapi támadások ismét kiújultak és egyre vehemensebbé váltak. Azt hiszem, nem tévedek, ha az inzultust a hírlapi támadások folytatásának tekintem, bár vannak, akik azt hiszik,

hogy a támadás esetleg nekem szólt volna, oly tanulóm részéről, akikkel szemben kötelessé szigorúságot gyakoroltam.

Dienes László dr esete nem tartozik az antiszemita önbíráskodások közé, mert Dienes dr nem zsidó. Régi magyar ne-

mesi család sarja. Felesége dr Götz Irén, ismert kémikus, aki Párisban a világhírű Curie asszony mellett dolgozott. A tudós asszony a kolozsvári egyetemen rendkívüli tanár és chemiát ad elő, ezen kívül vegyi laboratóriuma van Kolozsváron.

Az inzultus miatt az Erdélyi és Bánati Ujságírók Szervezete tiltakozását jelenti be a belügyminiszternek.

Halálos szerencsétlenség a Wolff-erdő lövöldében

Véletlenül agyonlőttek egy katonát a céltáblák mögött

Éleslövő-gyakorlaton volt tegnap délután a 85-ös gyalogezrednek több osztaga. A gyakorlat a program szerint lefolyt és 7 óra felé megszűnt a kürt, amely a gyakorlat végét, majd a sorakozót jelezte. Amikor sorakozóban álltak a csapatok, észrevették, hogy egy hely üresen áll a sorban: Floarea Perezi közlegény nem volt schol. Elkezdtek kiáltozni a nevét, majd keresésére indultak a mély árkokban, amelyekből a céltáblák kiemelkednek. Az egyik ilyen

árkokban meg is találták Floarea Perezit, ott feküdt mozdulatlanul, arcával a föld felé.

Felmenték és akkor látták, hogy a földön már kis töcsa képződött a vérből, ami átlőtt melléből kifolyt.

Egy golyó furta át a fiu mellét és nyilvánvalóan azonnal beállott a halál.

A vizsgálat azonnal megindult, hogy felderítsék a szerencsétlenség okát és körülményeit.

A Nagyvárad Estilap munkatársa felvilágosításért a 85. gyalogezred parancsnokságához, majd a 17. divízióhoz fordult.

Mindkét parancsnokságnál azt a felvilágosítást adták, hogy a vizsgálat még folyik, hogy a lőtéren tegnap történt szerencsétlenség körülményeit pontosan felderítse. Azonban az eddigi vizsgálatból közeli felvétel látszik az a lehetőség, hogy

a szegény fiu saját vigyázatlanságának lett áldozata.

Szenátor és milliomos a börtönben

— Saját tudósítónktól —

Bukarestből jelenti a Rador: Az ilfovi törvényszék tegnap hirdette ki Aktiunea Economica Romaniei Részvénytársaság csődügyében az ítéletet. A törvényszék megállapította a hamis bukást és a vállalat vezetőit, Sterian és Cam-

peanu vezérigazgató letartóztatását rendelte el.

Az ítélet Bukarestben nagy szenzációt keltett, mert Sterian szenátor, Campeanu pedig sokszoros milliomos, mindketten előkelő társadalmi életet éltek Bukarestben.

A letartóztatást az éjszaka fogantatosították.

Romániában lesz a legközelebbi agrár-kongresszus

— Az Estilap eredeti tudósítása —

Rómából jelenti: A nemzetközi agrárkongresszus, a román kormány meghívására elhatározta, hogy legközelebbi ülésszakát két év múlva Bukarestben tartja meg.

Kötél általi halálra ítélték a visegrádi apagyilkost

Budapestről jelenti: A pestvidéki kir. törvényszék tegnap este hirdette ki ítéletét a visegrádi ismeretes gyilkosság ügyében.

A törvényszék a gyilkos

Papp Flóriánt kötéltáti halálra,

anyját pedig, kit felbujtással vádoltak,

életfogytiglani fegyházra ítélt.

Amikor a törvényszék elnöke a halálos ítéletet kihirdette, a hallgatók sorában egy nő

sikoltozva összeesett,

majd eszméletre térve az ablakhoz rohant és

a harmadik emeletről az udvarra akarta magát vetni.

Megállapították, hogy a magánkülv. levő nő Papp Teréz, a halálra ítélt gyilkos nővére.

Az ítélet indokolásában megállapítja a bíróság, hogy Papp brutális módon, előre megfontolt szándékkal ölte meg édesapját. Az anyával szemben megállapította a bíróság, hogy bűne szintén kétségtelen, mert nemhogy lebeszélte volna szörnyű készülődéséről fiát, el-

lenkezőleg felbujtotta arra és utbaigazította a gyilkosság elkövetésében.

Megállapította a bíróság, hogy amikor Papp Flórián elevenen akarta felakasztani apját,

anyja azt mondta neki, ne tegye, mert apja bár gyenge: védekezni fog, sőt segítségért is kiálthat. Ezután vágta el Papp az apja nyakát, azután a

holttestet leöntötte petróleummal

és felgyújtotta, mire az anyjának csak annyi megjegyzése volt, hogy kár volt az istállót felgyújtani.

Amikor az ítéletet az aszszonynak németül tolmácsolták, hangosan zokogott, míg a fiu cínikus egykedvűséggel hallgatta végig halálos ítéletét.

KERESKEDELMi érettségivel textil- és nődivat szakmában könyvelésben jártas segéd állást keres. Kaszárnya-fér 3.

Az első rádió-pör a törvényszék előtt

Tegnap zajlott le az első rádió-per a váradai törvényszéken a Predovici-Kovács-tanács előtt. Ennek a pernek is azonban csak annyi köze van a világrengető találmányhoz, hogy a per vádlottja, aki a polgári életben utazó, rádió-alkatrészeket árult.

Még a múlt év júliusában Vitéz József kereskedelmi utazó egyik podgyászát a temesvári vonaton ellopták. A podgyászban egy rádió-készü-

lék volt, amely egy váradai cég tulajdonát képezte.

Az utazó rögtön jelentést tett a lopásról az aradi vasúti rendőrségen, azonban a károsult cég ezt nem vette tudomásul és sikkasztással vádolva feljelentette az utazót a törvényszéken.

A tegnapi tárgyaláson a törvényszék, miután igazolta látta Vitéz József utazó ártatlanságát, felmentette a vád és következményei alól.

Színház

Heti műsor

Szerda este fél 9 órakor: Aranyember, dráma, Táray Ferenc fel-
léptével.

Csütörtök délután 5 órakor: Nótás kapitány.

Csütörtök este: Román előadás.

Péntek este fél 9 órakor: Csókról-csókra, operett újdonság. Utolsó B bérlet.)

Szombat délután fél 4 órakor: Cirkuszhercegnő.

Szombat este fél 9 órakor: Csókról-csókra. (C).

Vasárnap délután fél 3 órakor: Vasgyáros.

Vasárnap délután 5 órakor: Csókról-csókra.

Vasárnap este: Román előadás.

— Táray Ferenc ma este az Arany emberben lép fel. Ma este C bérletben lesz műsoron az Arany ember, melynek címszerejét Táray Ferenc fogja megrázó drámai alakítással eljátszani. A mieink közül Petróczy Aliz, Gál Piri, K. Szűcs Irén, T. Pogány Janka, H. Körösi Juci, míg a férfiak közül Kovács Imre, Horváth Tóth Elek, Stoll Béla, Kornai és Kertész fogják sikerre vinni a darabot, amely C bérletben kerül előadásra.

— Nótás kapitány, mérsékelt helyárral. Csütörtökön délután 5 órai kezdettel újra a Nótás kapitány lesz műsoron Tompa Béla felléptével.

— A Csókról-csókra bemutatója. A színház operett együttes már teljesen elkészült ennek a világhírű szenzációs francia operett slágernek a próbáival. Ennek a kitűnő operettnek a színrehozása vetekedni fog siker és hatás tekintetében az ideai színházi szezon eddigi sláger operettjeivel.

— Cirkuszhercegnő, mérsékelt helyárral. Szombaton délután fél 4 órakor a diadalmas Cirkuszhercegnő szenzációs operett lesz műsoron Zöldhelyi Annával a címszerepben és az eddigi szereposztásban.

— Vasgyáros, mérsékelt helyárral. Vasárnap délután fél 3 órakor a Vasgyáros színmű lesz műsoron mérsékelt helyárral és a legjobb szereposztással. G. Polgár Mariska, K. Szűcs Irén, Szendrői Józsa, Gál Piri, H. Körösi Juci, míg a férfiak közül Tóth Elek, Horváth László, Kovács Imre, Sós, Stoll és Kornai játszanak a darabban.

Festékek, padlólackok, zománcfestékek, parkettkefék, falporolók stb. legolcsóbban

STERN S. INDRE-cégnél

Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. 3540-1

Új

**motorkerékpár
és bicikli raktáron**

Javításokat precízen legolcsóbban vállalom

„Moto” mechanic

Iosif Vulcan (Nagy Sandor)-u. 17

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Allástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

HÖLGYEIM. Valódi selyem harisnya, kevés selejttel 168.— Kertésznéél, Avram Jancu (Kossuth) utca 2. 2998

MA este H.

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozot szoba, központban azonnali világítás, kiszolgálással együtt, havvi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

Str. General Moşoiu No. 3. **lelőpés nélkül** november 1-re 2 nagy szoba, fürdőszoba, konyha, speiz kiadó. Ertekezni Herbst ékszerésznél, Piaţa Reg. Maria 1. 3073

ADÁS-VÉTEL

KERTI butorok, jó állapotban, sürgősen megvételre kerestetnek. Címeket a kiadóba. 933

BUTOROK rendkívüli árleszállítással kaphatók Steinernél, Avram Jancu (Kossuth) utca, Sas-palota pincelhelyiségben. 3479

JÓKARBAN levő házat megvételre keresek. Hosszu-utca 8. Papp Péter. 947

ELADÓ diófa tele hálószoba butor. Carmen Sylva (Schlauch) tér 4. 946

UJ hencser jutányos áron eladó. Poetul Goga (Baross) utca 8. emelet. 944

JÉGSZEKRÉNYEK egy és kétajtósok eladók. Tace Jonescu (Körös) utca 5. 945

ALKALMAZÁS

VOLT postatisztviselőnő bármilyen irodai állást elfoglal, vagy könnyebb gyári munkára is vállalkozik. Címeket a kiadóba kérünk.

BARMILYEN alkalmazást elvállal hadirokkant. Harpuder, Victoriei (Kolosvári) utca 43. 786

KERESEK egy mindenest azonnalra. Berkes, Cantemir (Beöthy Ödön) utca 29.

BEJARONÓ takarítást vállal délelőtti órákra Olasziban. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 945

OKTATÁS

ELSŐRANGU német tanítás, irodai kiképzés. Címeket Nagyvárad kiadóhivatalába. 941

Kirándulásra

ne felejtse elvinni gramofontját a legújabb tánclemezekkel. Nem arra szól a táncfalom

Minden újdonság kapható a Hegedüs hírlapirodában

INGATLAN

ELADÓ betegség miatt egy gazdálkodásra igen alkalmas ház, másodosztályú vendéglővel, három szoba, konyha, éléskamra, istálló 15 darab tehénre, sertéshizlalda, nagy pince, udvar és 1180 m² konyhakert. Cim a kiadóban. 905

VENNÉK 3-4 szobás kis magánházat, azonnal beköltözhető lakással, központ közelében. Eladnam központban levő négy szobás modern lakásomat. Ügynökökkel nem tárgyalok. Tulajdonosok irjanak „Házvevő” jelígre a Hegedüs hírlapirodába. 912

MAGANHAZAMAT nagyon szép, teljesen újonnan renoválva, 3 szoba, fürdőszoba, cselédszoba, istálló és összes mellékhelyiségek azonnal elfoglalható, eladnam. Simeon Stefan (Bethlen) utca 19. 943

KÜLÖNFÉLÉK

SZEPEN mosok, vasalok, házakhoz ajánlom. Decebal (Vitéz) utca 25. Nagyné. 363

FRANCZESBADI utamhoz keresek uriaszont lakótársnőül. Cim a kiadóba. 942

Uzlethelyiség

Nicolae Iorga (Zöldfa)-utca legforgalmasabb helyén, minden szakmára alkalmas, **Kiadó.**

Cim a kiadóban 3664

Fűszerárak

déligyümölcsök, mindenféle konzervek, ásványvizetek **mindig** frissen szolid árban kaphatók

Ládner Lajosnál

Str. Regele Ferdinand 24.
Pénzügyi palotával szemben
Naponta frissen pörkölt kávé 3134

Tusnád - fürdő

(Vasúti állomás, posta és távlat)

„Erdély gyöngye” Csikmegye déli részén, az Ölt folyó gyönyörű völgyében, 656 méter magasságban a tenger színe felett fekszik. Légtörő enyhe hegyvidéki, egyenletes, mérsékelt meleg. — A levegő tiszta, pormentes, a fürdőtelepet a mérföldekre terjedő ősfenyvesek balszamos illata járja át. Légtörő sajátosságainál és fekvése magasságánál fogva Tusnádfürdő kellemes alhavas éghajlatu, elsőrendű klimatikus gyógyhely.

E fürdő legszebb helyén teljesen újonnan, a legmagasabb igényeknek megfelelően berendezett villában folyó évi június hó 1-én nyílik meg a **Sebő-penzió** Elsőrendű magyar és francia konyháról, valamint figyelmes kiszolgálásról gondoskodva van. Kivánatra bővebb levélbeli felvilágosítással szolgál

Sebő Imre pénziótulajdonos Tusnádfürdő.

Gábor Andor, a kiváló humorista író munkái:

Cyclámen	1501
Doktor Senki	1407
Dollár papa	1362
Halottak arcan	1063
Harminchárom	1381
Hatalmas vadász	1424
Hét pillangó	1458
Jaj a feleségem	1425
Kandri	1443
Kozákok	1497
Majd a Vica	1518
Mancika tündér	1416
Mit ültök a kávéházban	1384
Öregszem mégis	1432
Pesti sirámok	1459
Petur meg a dinnye	1386
Polgór	1524
Pinc	1437
Szép asszony	1383
Tarka rímek	1375
Vágyak valcerc	1355

Olvashatók a Hegedüs Hírlapiroda kölcsonkönyvtárából

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük hitközségünk t. tagjait, hogy a schewuosz ünnepeken a szárnyas vágatás kedden reggel 6—9 óra között lesz, s felkérjük a vágató közönséget, hogy inagát gabella-jeggyel ellássa, mert a vágatás csakis gabella-jegy ellenében történik.

Orth. Izr. Hitközség.

HIRDETMÉNY.

A Zsidó Árvaház részére egy nagy használt jégsekerejnt keresünk. Ajánlatok Alexandri (Teleky)-utca 27. sz. alá a gondnokhoz adandók be.

Fest. Tisztelt
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Hajlított székek,

asztalok, asztalkák és mindenféle hajlított butorok továbbá

kerti butorok,

székek, asztalok, nyugágyak

eredeti gyári áron

kaphatók

Ferrocerciala S. A.

Oradea, Piaţa Mihai Viteazul (Nagyplac) 11-a
Telefon 6-70 3398

Irodaszereket

olcsón csak

Sonnenfeldnél

vásárolhat

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea